

BÖLÜM 3

Kuruluş Çalışmaları

3.1. / Fizibilite Analizi ve Kuruluş Finansmanı

S. Öznur SAKINÇ¹

Öğrenim Hedefleri

Okuyucu, bu bölümü okuyarak;

1. Fizibilite analizini ve nasıl yapıldığını bilir.
2. İşletmelerde yatırım çeşitlerini bilir.
3. Finansman Kaynaklarını bilir.
4. Finansman ve kaynak seçiminin önemi nelerdir?

GİRİŞ

İşletmelerin kaynaklarını kullanırken en dikkatli davranmaları gereken varlık yatırımı duran varlık yatırımıdır. Duran varlık yatırımları dönen varlıklara göre paraya çevrilebilme süresi ve maliyeti karşılayıp getiriye dönüştürme zamanı da uzundur. Ayrıca duran varlıklara yapılacak yatırım tutarı dönen varlıklara kıyaslandığında miktar olarak çok daha fazla olmaktadır. İşletmelerin yapacakları mevcut durumu genişletme faaliyetleri, yeni iş kollarına yapacakları yatırımlar hem dikey hem de yatay olarak büyüme faaliyetleri duran varlık yatırımlarına girmektedir. Bu yatırımlar yapılmadan önce etkin bir analiz yapılması

¹ Doç. Dr., Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, oznursakin@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-0806-3263

İşletmenin öz kaynak olarak ikinci kullanabileceği kaynağı kar kalemidir. İşletmenin elinde kalan dağıtılabilir kar işletme için iyi bir oto finansman kaynağıdır. İşletme bu karından yedek ayırabilir ve ortaklara kar payı dağıtabilir. Zorunlu yedek dışında yedek ayrılmadığında ayrılmayan bu yedek tutarı işletmede kaynak kullanımına hazır bir fon oluşturmaktadır. Kar payı dağıtımını ile ilgili politikanın işletme tarafından dikkatli bir şekilde oluşturulması gerekir. Hissedarların (ortakların) yatırımlarından elde edecekleri getiri iki kısımdan oluşmaktadır. Bunlar sermaye kazancı ve kar payıdır (temettü). Sermaye kazancı piyasadaki şirketin hisse senedi fiyatına bağlı olarak değişkenlik gösterdiğinden yatırım yaparken yatırımcı için önemli olan kardan elde edeceği paydır. Kar payı politikası oluşturulurken zorunlu haller dışında kardan pay dağıtılıp dağıtılmayacağına, dağıtılabilecekse ne kadar ve nasıl dağıtılacağına karar vermek gerekir. Kar dağıtımını hem işletmenin kullanabileceği kar kaynağını azaltırken hem de fon çıkışına neden olmaktadır. Bu nedenlerle böyle bir yatırım zamanında gerekirse ortakları da ikna ederek olabildiğince az kar payı dağıtılmalıdır. Kardan kalan kısım projenin finansmanında kullanılır (Damodaran, 2010, s. 154).

Dış Kaynaklar

İşletmenin dış kaynak kullanabileceği kaynaklar borçlarıdır. Dış kaynak kullanırken maliyetine, vadesine ve miktarına dikkat etmek gerekmektedir. Alınan her borç işletmeye faiz yükü gibi maliyetlerin yanında işletmenin dışa bağımlılığını da artırmaktadır. İşletmenin kullanabileceği borç kaynaklarından bazıları şunlardır (Hubbard, 2009, s. 87).

- › Banka Kredisi
- › Tahvil
- › Bono v.s.

Bu kaynakların kullanma esneklikleri ve maliyetleri işletmenin büyüklüğü, kredibilitesi gibi faktörlere bağlı olmaktadır. Vade uzadıkça bu kaynakların maliyetleri de artmaktadır.

Kaynaklar

- Ayanoğlu, K., Düzyol, C., İter, N., & Yılmaz, C. (1996). Yatırım Projelerinin Planlaması ve Analizi. DPT, İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü, Proje, Yatırımları Değerlendirme ve Analiz Dairesi, Ankara, Aralık.
- Damodaran, A. (2010). Applied corporate finance. Wiley

- Güvemli, O., Chambers, N. R., İnce, M. (1997). Yatırım Projelerinin Düzenlenmesi, Değerlendirilmesi ve İzlenmesi, Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı Yayın No:2, İstanbul.
- Hubbard, R. G. (Ed.). (2009). Asymmetric information, corporate finance, and investment. University of Chicago Press.
- Küçükiremitçi, O. (1995). Yatırım Projelerinin Değerlendirilmesi. İç İşleri Bakanlığı.
- Müller, E. ve Zimmermann, V. (2009). The importance of equity finance for R&D activity. Small Business Economics.
- Sarıaslan, H., (1994). Yatırım Projelerinin Hazırlanması ve Değerlendirilmesi, Turhan Kitapevi, Ankara.
- Sirmon, D. G. ve Hitt, M. A. (2009). Contingencies within dynamic managerial capabilities: interdependent effects of resource investment and deployment on firm performance. Strategic Management Journal, 30(13).
- Şahin, H., (2000). Yatırım Projeleri Analizi, Ezgi Kitapevi Yayınları, Bursa.
- Tatar, T. (1993). Yatırımların Seçimi ve Değerlendirme Teknikleri. Gazi Üniversitesi.
- Tirole, J. (2009). The theory of corporate finance. Princeton University Press
- Uslu, M. Z. (1998). Yatırım Projelerini Değerlendirme Yöntemleri. Nobel Kitabevi.
- Üreten, N. (1996). Mali Değerlendirme, Proje Değerlendirme Semineri, Ankara, Türkiye Kalkınma Bankası.
- Yılmaz, Z. (1997). Yatırım Projeleri Analizi ve Yönetimi. Uludağ Üniversitesi Güçlendirme Vakfı.